

9.6.2017

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto, maantien 140 parantaminen maanteiden 146 ja 11667 liittymän kohdalla, Järvenpää, tie-suunnitelma

HEL 2017-005494 T 08 00 01

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta lausuntoa koskien maantien 140 tie-suunnitelmaa. Maakuntamuseo tarkastelee asiaa perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Vanhan Lahdentien (Maantie 140) sekä Sipoontien (Maantie 11667/146) välinen liittymä sijaitsee Järvenpään keskustasta noin kolme kilometriä itään. Liittymä on valo-ohjaamaton tasoliittymä, jossa nopeusrajoitukset vaihtelevat 50–60 km/h välillä. Hankkeessa rakennetaan kiertoliittymä, jossa Helsingistä päin tulevat pääsevät suoraan kääntymään Sipoontielle (Maantie 146). Sipoontien pysäkkejä suurennetaan ja sijaintia parannetaan. Vanhan Lahdentien pohjoinen sekä eteläinen pysäkki uusitaan. Hankkeen tavoitteena on parantaa liittymän välityskykyä sekä turvallisuutta. Myös joukkoliikenteen sekä kevyen liikenteen järjestelyjä parannetaan.

Selvitysalueella on voimassa Uudenmaan maakuntakaava (vahvistettu 2006), jossa liittymäalue on merkitty taajamatoimintojen alueeksi. Järvenpään yleiskaavassa 2020 liittymän luoteisosaan on merkitty muinaismuistoalue (SM), jonka pohjoispuolella on tehokkaan maankäytön yritysalue (TPmax). Liittymän koillisosassa on luonnonsuojelualue (SL) ja kaakkoisosassa maa- ja metsätalousvaltainen alue (M). Luonnonsuojelualueella, aivan liittymän vieressä on merkitty osa alueesta maakunnalliseksi kulttuuriympäristöalueeksi, jonka arvokkaat piirteet säilytetään asemakaavoituksella tai muilla toimenpiteillä. Suunnittelualueen liittymässä sekä Maantien 140 länsipuolella on voimassa asemakaava. Liittymäalue on liikennealueella. Liittymän lounaispuoli on merkitty toimistokortteleiden alueeksi. Luoteeseen on merkitty suojaviheralue sekä muinaismuistoalue. Liittymän lounaispuolella sijaitsee muinaismuisto-

9.6.2017

lain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, Änäsin kivikautinen asuinpaikka.

Uudenmaan maakuntakaavan laatimisen yhteydessä tehdyn Maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt -selvityksen (2003) mukaan liittymän koillispuolella on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö, Haarajoen mylly ja Lemmenlaakso: "Keravanjoki kulkee Myllylän ja Timmerbackan välillä läpi vehmaan, Lemmenlaaksoksi kutsutun jokilaaksomuodostuman, jolla on huomattavaa luonnonsuojellista arvoa. Pohjoisessa jokilaaksoa rajaa Haarajoen koski myllyineen ja sahoinneen. Nykyinen yhä toimiva myllyrakennus on nuorehko, joskin siihen sisältynee myös vanhempia osia. Lähellä myllyä jokipenkereellä on entinen venäläinen vanhainkoti "Betania". Pienehkön puurakenteisen 1900-luvun alussa tehdyn rakennuksen ulkoasussa on tehty jonkin verran muutoksia. Lemmenlaakson eteläpäässä johtaa Paippistentien vanha siltapaikka yli Keravanjoen. Luonnonsuojellisesti arvokas jokilaakso, jossa on myös kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita."

Uudenmaan ympäristökeskuksen laatimassa Uudenmaan perinnebiotooppien hoito-ohjelmassa (2007) Lemmenlaakson laitumet on arvioitu myös paikallisesti arvokkaaksi perinnebiotoopiksi.

Liittymän koillispuolella olevan maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristöalueen arvokkaiden piirteiden säilyminen tulee turvata hankkeen jatkosuunnittelussa.

Museovirasto lausuu arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole muuta huomautettavaa asiasta.

Asiakirjat palautetaan.

Lisätiedot

Maaret Louhelainen, tutkija, puhelin: +358403347014
maaret.louhelainen(a)hel.fi

Sari Saresto
vs. kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus